

Biščević: Regija još prolazi kroz ogromna iskušenja

Novinar: Mirna Sadiković

29.12.2012.

Hido Biščević, generalni sekretar Vijeća za regionalnu saradnju, čiji četverogodišnji mandat prestaje posljednjim danom ove godine, za Radio Slobodna Evropa dao je ocjenu postignute saradnje zemalja zapadnog Balkana napomenuvši da su zemlje još uvijek opterećene brojnim otvorenim pitanjima, te da još uvijek jedna drugu koče u ostvarivanju zajedničkog cilja, a to je ulazak u EU. Biščević upozorava da ovaj region nije više u žiži interesovanja niti EU niti Amerike, te da je jedini način prevazilaženja krize poboljšanje dobrosusjedskih odnosa.

RSE: Vijeće za regionalnu saradnju pokušalo je uspostaviti bolje odnose država u regionu u raznim oblastima. U kojoj od tih oblasti ste bili najuspješniji?

Biščević: Situacija u ovoj regiji nakon svega što se dogodilo u proteklih dvadesetak godina je toliko složena. Odnosi između država na ovim prostorima i dalje strahovito osciliraju, oni su podložni dnevnoj politici, regionalna suradnja još uvijek nije stabilizirana, regija je prošla i prolazi kroz još uvijek ogromna iskušenja. Ja mislim da, ako isključimo Srednji istok i sjevernu Afriku, nema složenije regije u ovom trenutku na međunarodnoj sceni, a da je ona istovremeno manje-više marginalizirana na dnevnom redu velikih sila, i EU i Sjedinjenih Država. Jedini put je bio krenuti korak po korak, od fragmentiranih odnosa pokušati graditi neku suvislu mrežu suradnje na način da svaka država u takvoj jednoj perspektivi nađe svoje mjesto i prostor za ostvarenje svojih vlastitih državnih i nacionalnih ciljeva. Sad ako bih specificirao, ako spomenem da smo u oblasti sigurnosti, unutrašnjih poslova i pravosuđa postigli značajne rezultate, onda je to izuzetno važno upravo u kontekstu ovih svih turbulencija kroz koje regija prolazi. A ako kažem da smo uspjeli od OECD-a preuzeti Investicijski komitet za jugoistočnu Evropu i da je on danas u vlasništvu RCC-a, onda je ot jedan ogroman iskorak naprijed. Mislim da je RCC bio i ostaje jedna izuzetno korisna platforma za suradnju, posebno u okolnostima kad politički odnosi između zemalja još uvijek otežavaju tu suradnju.

RSE: Koliko vam je smetala politika upravo u ovom poslu koji ste radili, odnosno da li se zemlje koje su u početku ipak bile malo skeptične prema ovoj platformi danas malo drugačije odnose prema tome?

Biščević: Kad je RCC počeo s radom, kad smo mi Vijeće u pionirskim uvjetima postavljali kao nasljednici Pakta stabilnosti, dogodio se jedan jedan veliki politički prijelom. Naime, svi premijeri, ministri i načelnici odjela po ministarstvima su Pakt stabilnosti doživljavali kao neku batinu iz Brisela. Odjednom je ta batina postala vlasništvo regije, i nešto što se baš i ne mora slušati, tako da je veliki problem u početku bio uspostaviti autoritet RCC-a. Tu je jako puno pomogla činjenica da je regionalna suradnja jedan od tri ključna uvjeta u pregovorima za

članstvo u EU. U dnevnoj praksi tu je još uvijek dolazilo do velikih oscilacija, a zbog političkih odnosa koji osciliraju bilo zbog odnosa u parlamentima, medijskog pritiska, izbora lokalnih, ovih, onih itd. Društva još nisu funkcionalna, još nisu demokratski do kraja stabilizirana. Često su podložna nekoj vrsti nacionalno-manipulističke retorike - Balkan je valjda jedino mjesto u Evropi gdje je najlakše izbore dobiti tako da počneš galamiti protiv susjeda, i onda si siguran da ćeš pobijediti na izborima. I drugo što mi se pokazalo kao veliki problem to je nedostatak administrativnih kapaciteta koji bi u pojedinim zemljama regije u praktičnom smislu pretečio politička obećanja i comitmens koji daju premijeri i predsjednici na tim velikim, važnim sastancima. Dakle, taj nedostatak administrativnih kapaciteta mi se čini jedan od ključnih uzroka ekonomske, infrastrukturne, transportne nerazvijenosti koja perzistira u velikom dijelu regije.

RSE: Možemo li reći onda da je to jedan od prioriteta i za neki naredni period?

Bišćević: Aposlutno. Trebalo bi još više raditi na jednoj viziji regionalne suradnje koja bi bila od koristi za svakoga od sudionika tog procesa, a ne da regionalna suradnja, posebno u uvjetima ovakve teške ekonomske krize – naglašavam to zato jer ja ne vidim kako bilo Hrvatska, ili BiH, ili Srbija ili Makedonija može prevladati ovu krizu boreći se sa njenim uzrocima i posljedicama isključivo u vlastitim državnim granicama. Ja sam duboko uvjeren da se iz ove krize može izaći jedino otvaranjem jednih prema drugima, otvaranjem prema zajedničkim projektima itd. Nije sigurno da će dinamika daljeg proširenja EU nakon Hrvatske naići na neko veliko odobravanje u regiji. Ostaju, nažalost, silna otvorena, neriješena pitanja u regiji, od odnosa Beograda i Prištine, do naziva Makedonije, funkcionalnosti BiH, koja uglavnom služe ili mogu služiti kao alibi i pokriće za one u Briselu. I to, naravno, nisu ohrabrujuće perspektive. Ono što se na horizontu vidi to je pokušaj Unije da se kroz simulaciju evropske strategije Europe twenty-twenty, dakle Evropa 2020., na zapadni Balkan zapravo stvara jedan kompatibilni proces budućim pregovorima, dakle, pripremanje naših zemalja koje aspiriraju na članstvo u EU za Uniju kakva bi trebala biti 2020. To mi se čini da je nešto što će doći možda čak i prije nego počnu neki konkretni pregovori. I mislim da će i RCC u tome imati odgovarajuću ulogu.

<http://www.slobodnaevropa.org/content/biscevic-regija-jos-prolazi-kroz-ogromna-iskusenja/24811254.html/>